

Türkiye'de ağız boşluğunda meydana gelen tümörlerin değerlendirilmesi

Prof. Dr. Yılmaz Manisalı

ÖZET

Bu araştırma, ağız tümörlerinin cins, seks ve lokalizasyonunu açıklamaktadır. Bu ağız tümörleri hakkında pre-liminer bir rapordur. Tip, coğrafi dağılım, tanı, tedavi ve etyoloji tekrar araştırılmalıdır.

SUMMARY

This research, explain species, sex, and localisation of oral tumors. This is a pre-liminer raport of oral tumors. Type, geografic spread, diagnosis, therapy and etyology must be rese-arch again.

Son yıllarda ağız boşluğunda meydana gelen tümörlerde görülen artış, araştırmacıların dikkatlerini bu konu üzerine çekmiştir.(4) Günümüzde diş hekimliğinde çürük ve dişeti hastalıkları kadar, ağız boşluğunda meydana gelen tümörler üzerinde de yazılar yazılmakta, tartışmalar yapılmaktadır. Bu tartışmaların konusu, ağız patolojisini, genel patolojiden ayırmak ve onu ayrı bir branş haline getirmek yönünde yoğunlaşmaktadır. "Ağız Patologları Akademisi'nin kurulması, birçok ülkede "Ağız Patolojisi Kürsüleri"nin açılması bunun başlıca kanıtlarıdır.

Ağız boşluğunda meydana gelen pekçok vak'ada, iyi bir tanı tedavinin olumlu sonuç vermesine neden olmaktadır. Bu da erken tanının önemini ortaya koymaktadır. Birçok ülkede erken tanı için gerekli önlemler alınırken, pek çok ülkenin bu konuya gereken önemi göstermedikleri de bir gerçektir.

Ağızdaki lezyonların tanılarının yapılabilmesinde iyi muayenenin önemi büyüktür. Bu konuda diş hekimlerinin oynadıkları ve oynayacakları rolün önemi ortadadır. Klinik muayenelerin yanısıra radyografi, ponksiyon, biyopsi ve exfoliatif sitolojik kontrollar tanıya yardımcı olan önemli faktörlerdir.

Bu araştırma, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Enstitüsü'nün ve Diş Hekimliği Fakültesi Patoloji Kürsüsü'ne tanı için gönderilen parçaların histolojik inceleme sonuçlarını içeren raporların gözlemine dayanmaktadır.

Tıp Fakültesi Patoloji Enstitüsü Laboratuvarı'na 1934-1966 yılları arasında gönderilen, 107,157 parçanın 3948'ine ağız boşluğu tümörü olarak tanı konmuş, Diş Hekimliği Patoloji Kürsüsü Laboratuvarına 1971-1977 yılları arasında gönderilen 8150 biyopsinin ise 325'i ağız tümörü olarak tanımlanmıştır.

Günümüzde yapılan bu tip araştırmalar genellikle insan vücudunda meydana gelen tümörlerin, iyi ya da kötü huylu olmasına, coğrafi yayılışına, orijinlendikleri dokuya ve nihayet tedavileri gözönüne alınarak bir sınıflama sonucuna dayandırılarak yapılmaktadır.(1,2)

Bu araştırmada yalnız ağız boşluğunda oluşan tümörler tartışıldı. Araştırmanın materialini, her iki patoloji enstitüsünün arşivlerinde bulunan tanı raporları oluşturdu. Raporlar tek tek incelenerek yalnız ağız boşluğunun değişik yerlerinde meydana gelen tümörler seçilerek, aşağıda tartışılacak olan değişik biçimlerde değerlendirildi.

MATERIAL ve METOD

BULGULAR

Tıp Fakültesi Patoloji Enstitüsü'nün 1934-1966 yılları kapsamına 107,157 parça girmektedir. Bunların 74,842'si vücudun değişik bölgelerini ilgilendiren tümör, 3948'i ise ağız boşluğu tümörleri olarak tanımlanmıştır. Şu halde ağız tümörlerinin, öbür tümörlere göre oranı % 5.1 olmaktadır. (Tablo 1)

Tablo I

Ağız tümörleri	3948 (% 5.1)
Öbür tümörler	70948 (% 94.9)
TOTAL	74842 (% 100)

Diş Hekimliği Fakültesine gelen 8150 parçanın 325'i ağız tümörü olarak tanımlanmıştır ki bu öbür tümörlere göre % 4 teşkil etmektedir. (Tablo II)

Tablo II

Ağız tümörleri	325 (% 4)
Öbür tümörler	7825 (% 96)
TOTAL	8150 (% 100)

Tıp Fakültesine gelen tümörlerin 2376'sı iyi huylu, 1572'si ise kötü huylu tümör olarak tanımlanmıştır. Sonuç olarak ortalama % 40 kötü huylu, % 60 iyi huylu tümör olarak değerlendirilmiştir. (Tablo III).

Tablo III

İyi huylu	2376 (% 60)
Kötü huylu	1572 (% 40)
TOTAL	3948 (% 100)

Diş Hekimliği Fakültesine gelen parçaların 225'i iyi huylu, 100'ü kötü huylu tümör olarak tanımlanmıştır ki iyi huylular % 69, kötü huylular % 31 olarak değerlendirilmiştirlerdir. (Tablo IV).

Tablo IV

İyi huylu	225 (% 69)
Kötü huylu	100 (% 31)
TOTAL	325 (% 100)

Tümörlerin cinsiyete göre dağılımları ise, Tıp Fakültesi bulguları 1480 kadın, 2468 erkek, yani % 43 kadın, % 57 erkek, Diş Hekimliği Fakültesinde 172 kadın, 153 erkek, yani % 53 kadın, % 47 erkek olarak bulunmuştur. (Tablo V)

Tablo V

<i>Tıp Fakültesi</i>	Kadın	1480 (% 43)
	Erkek	2468 (% 57)
	TOTAL	3948 (% 100)
<i>Diş Hekimliği Fakültesi</i>	Kadın	172 (% 53)
	Erkek	153 (% 47)
	TOTAL	325 (% 100)

Tümörlerin cinse göre huyları ise şöyle bulunmuştur: Tıp Fakültesi, kadınlarda % 74 iyi huylu, % 26 kötü huylu, erkeklerde % 52 iyi huylu, % 48 kötü huylu, Diş Hekimliği Fakültesinde kadınlarda % 36 iyi huylu, % 64 kötü huylu, erkeklerde, % 27 iyi huylu, % 73 kötü huylu. (Tablo VI)

Tablo VI

<i>Tıp Fakültesi</i>		<i>Kadın</i>	<i>Erkek</i>
	İyi huylu	1094 (% 74)	1282 (% 52)
	Kötü huylu	386 (% 26)	1186 (% 48)
	TOTAL	1480 (% 100)	2468 (% 100)
<i>Diş Hekimliği Fakültesi</i>	İyi huylu	117 (% 36)	90 (% 27)
	Kötü huylu	55 (% 64)	63 (% 73)
	TOTAL	172 (% 100)	153 (% 100)

Son olarak tümörler, lokalizasyonlarına göre de değerlendirilmiş ve şu sonuçlar elde edilmiştir. İstanbul Tıp Fakültesi Patoloji Enstitüsü'nden alınan sonuçlara göre. (Tablo VII)

Lokalizasyon		Erkek	Kadın
Dudak	1392 (% 35)	255	1137
Yanak	261 (% 7)	107	154
Kemik	106 (% 2)	64	154
Dişeti	819 (% 21)	501	318
Damak	163 (% 4)	67	96
Dil	616 (% 16)	231	385
Tükrük bezleri	592 (% 15)	255	337
TOTAL	3948 (% 100)	1450	2468

Diş hekimliği Fakültesi'nde elde edilen bulgular ise (Tablo VIII)

Lokalizasyon		Erkek	Kadın
Dudak	54 (% 17)	39	15
Yanak	17 (% 5)	10	7
Kemik	67 (% 21)	38	29
Dişeti	140 (% 43)	49	91
Damak	17 (% 5)	7	10
Dil	24 (% 7)	9	15
Tükrük bezi	6 (% 2)	1	5
TOTAL	325 (% 100)	153	172

İnsan vücudunda meydana gelen tümörlerin ancak % 5.1'i ağız boşluğunda meydana gelmektedir. Bundan kötü huylu tümörlere düşen pay ise % 2'dir. Başka ülkelerde aynı yönde yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlarla bulgularımız karşılaştırıldığında şu sonuçlarla karşılaşılmaktadır: Seylan'da % 41, Tayland'da % 21, Güney Vietnam'da % 15.9, Malezya'da % 11.9, Çin'de % 5.3, Taiwan'da % 4.3, Hindistan'da % 2.18, İsrail'de % 1.2 ve Japonya'da % 0.9.(5)

TARTIŞMA

Bu bulgulara göre ağız tümörlerinin yalnız Japonya ve İsrail'de Türkiye'den az olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bulgularımızın, Costa Rica'da yapılan benzer bir araştırma ile yapılan karşılaştırmasından da şu sonuç elde edilmiştir:(6)

	Türkiye	Costa Rica
Ağız tümörlerinin, bütün insan vücudunda görülen tümörlere göre oranı	% 5.1	% 2.87
İyi huylu	% 40	% 44.46
Kötü huylu	% 60	% 55.54

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, her ne kadar ağız tümörlerindeki miktar Costa Rica'dan fazla ise de, iyi ve kötü huylu tümörlerin % miktarları birbirlerine çok yakın bulunmuştur.

Tümörlerin ağız boşluğundaki lokalizasyonu gözönüne alınarak yapılan karşılaştırmada ise % ler aşağıdaki şekilde bulunmuştur.

1. Dudak tümörleri birinci sırayı almaktadır. % 35
2. Diş eti tümörleri onu izlemektedir. % 21
3. Dil % 16
4. Tükrük bezleri % 15
5. Yanak mukozası % 7
6. Damak % 4
7. Kemik % 2

Bu bulgular Costa Rica'dakilerle karşılaştırıldığında büyük bir benzerlik göze çarpmakta, orada da ilk üç sırayı dudak, dil ve tükrük bezleri almaktadır.

On numaralı tablo ağızda görülen kötü huylu tümörlerin lokalizasyonlarına göre yapılan bir araştırmanın Hindistan ve Güney Vietnam'daki karşılaştırılmasını göstermektedir.

Tablo X

Lokalizasyon	Vak'a sayısı	
	Hindistan	Güney Vietnam
Kötü huylu tümör sayısı	20.359	757
Yanak	428	117
Dil	209	26
Dudak	48	23
Damak	89	8
Ağız tabanı	2	10
Diş eti	59	16

SONUÇ

Bu araştırma, ağızda meydana gelen tümörlerin, huy, cins ve lokalizasyonları gözönüne alınarak yapılan bulguları ortaya koymaktadır.

Bu bakımdan ağız tümörlerini değişik açılardan değerlendiren bir ön çalışma olarak kabul edilmektedir. Gelecekte, Türkiye açısından, tümörlerin tipi, etiyolojisi, coğrafik yayılımı, tanı ve tedavisi bakımından daha geniş araştırmaların yapılmasına gerek olduğu inancındayım.

KAYNAKÇA

- 1- Eser, S., Eser, G. (1965): "Türkiye'deki çeşitli kanserlerin rölatif frekansları" İst. Tıp Fak. Mec. 28:10-34.
- 2- Eser, S., Eser, G. (1966): "Türkiye'de en sık rastlanan kanserlerin epidemiyolojisi" İst. Tıp Fak. Mec. 29:292-311.
- 3- Kunuralp, H.Z., Iskeceli, O., Anas, P. (1965): "Yüz kanserleri" İst. Tıp Fak. Mec. 28:35-41.
- 4- Lucas, R.B. (1964): "Pathology of Oral Tumors of the Oral Tissues" J and A Churchill Ltd. London
- 5- Pindborg, J.J. (1965): "Oral precancerous conditions in South - East Asia" 1. D.J. Vol. 15, No: 2 190-199.
- 6- Fibchel, R. (1965) "Diseases effecting the oral cavity observed in Costa Rica and Central America" 1. D.J. Vol. 15, No:3, 311-335.